

Västmanlands läns museum
Kulturmiljö Rapport B
2016:B8

Heliga Trefaldighets kyrka

Åtgärdande av tätskikt på källarvägg

Antikvarisk medverkan

Sturestaden 3:1
Arboga
Västmanlands län

Sara Bäckman

Heliga Trefaldighets kyrka

Antikvarisk medverkan

Sturestaden 3:11
Arboga
Västmanlands län

Länsmuseets dnr: VLM 160092

Sara Bäckman

Utgivning och distribution:
Västmanlands läns museum
Karlgatan 2, 722 14 Västerås
Tel 021-39 32 22
E-post: lansmuseet@ltv.se
Hemsida: www.vastmanlandslansmuseum.se

© Västmanlands läns museum 2016

Omslagsfoto: Sakristian, 2013. Foto: Lars-Åke Augustsson

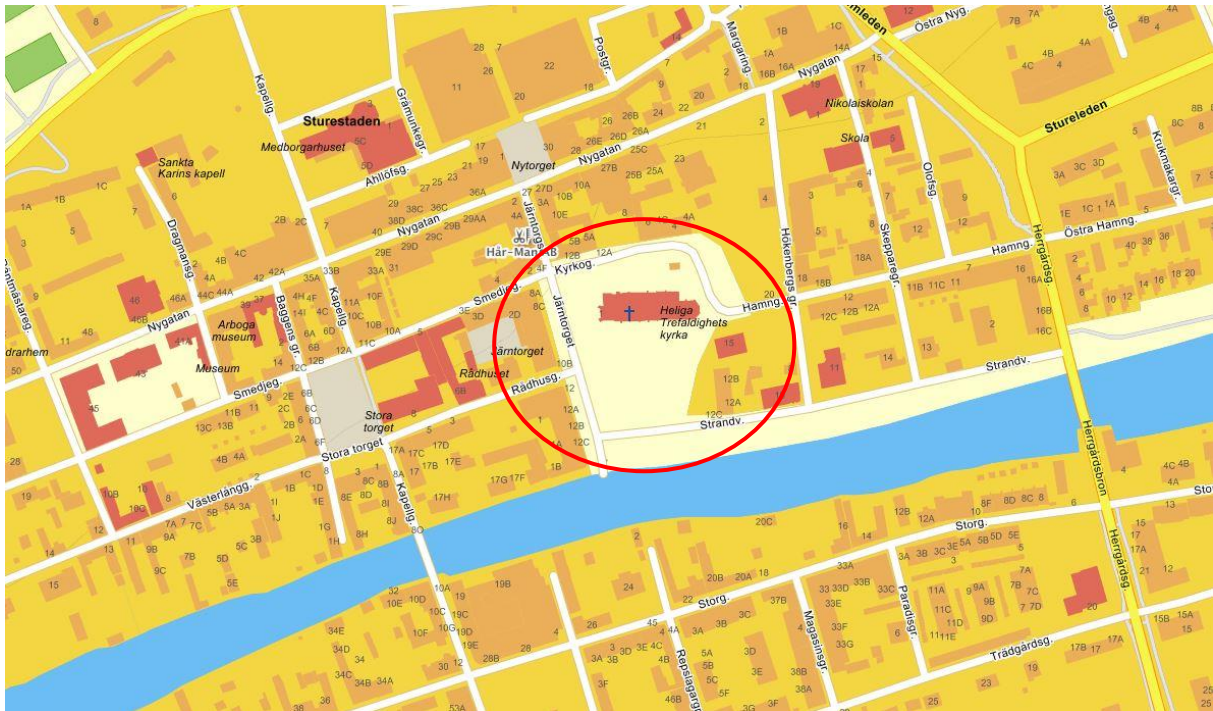
Foto: Där inget annat anges är fotografier tagna av Sara Bäckman, Västmanlands läns museum.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01172.

ISSN 1651-7342
ISBN 978-91-87828-26-3

Inledning

Arbogabygdens församling beviljades tillstånd till åtgärder för att täta sakristians källarvägg på Heliga Trefaldighets kyrka i Arboga, 2013-12-19, Lst dnr 433-4919-13. Västmanlands läns museum har haft uppdraget som antikvarisk medverkan i ärendet genom bebyggelseantikvarie Sara Bäckman som även skrivit efterföljande rapport. Arbetena utfördes under sommarhalvåret 2016.

Heliga Trefaldighet kyrka markerad med ring, utdrag ut Eniros karta 2016.

Historik

Heliga Trefaldighets kyrka var ursprungligen en klosterkyrka med anor från 1200-talet, dock troligen inte färdigbyggd förens på 1300-talet. Dess nuvarande gestaltning fick den på 1600-talet. Sakristian där åtgärder gjorts uppfördes 1954 och ersatte då en äldre sakristia från 1898. Samtidigt gjordes en ritning över befintliga sprickbildningar, för att se om stora sprickbildningar pågick. Det visade sig att kyrkan hade stora sprickbildningar och 1927 genomfördes därför en betongförstärkning av grundmuren under långhusets nordvästra del. Grundförstärkningen 1927 visade sig snart otillräcklig. En mer omfattande gjordes därför 1952, då betong göts under marken runt korets grundmur och pålar nedsänktes under golvet. Sakristian från 1898 hade dömts ut som alltför trång och revs för att få plats med en större 1954. Mellan 1968-70 lades nya värmeledningar och värmepannan från 1953-54 byttes ut.

Byggnadsvårdsåtgärder

Sakristian på har haft stor som går genom betongväggen under marknivån. Ett schakt togs upp i marken längs sakristian norra vägg så grundmuren blev synlig. Källarväggen fick nytt tätskikt utvändigt och väggen invändigt i källaren renoverades. Det hål där rördragningar gick åtgärdades och ytorna jämnades till och målades.

Befintliga vattenledningar och dränering vid skadestället inspekterades. Rören visade sig vara undermåliga och vatten rann inte till dagvattenbrunnen tillfredsställande. Justeringar av rörens placering gjorde. Inga fynd av historisk karaktär eller övriga intressanta iakttagelser kunde göras. Schaktet fylldes igen med dränerande material och marken ovanpå jämnades till och grustäcktes.

Resultat

Åtgärden på sakristians källarvägg utfördes enligt beslut från länsstyrelsen och kan godkännas ur antikvarisk synpunkt.

Bilder

På bilden syns det hål där vatten runnit in i sakristians källare.

Samma hål från källaren efter att kablar tagit bort.

Marken kring sakristians norra vägg efter grävning.

Dagvattenbrunnar och äldre vattenledning.

Efter arbetet återställdes ytorna kring sakristian.

Administrativa uppgifter

<i>Västmanlands läns museums dnr:</i>	VLM 160092
<i>Länsstyrelsen dnr:</i>	433-4919-13
<i>Fastighetsbeteckning:</i>	Sturestaden 3:11
<i>Landskap:</i>	Västmanland
<i>Län:</i>	Västmanland
<i>Socken:</i>	Arboga
<i>Kommun:</i>	Arboga
<i>Ägare-beställare:</i>	Arbogabygdens stadsförsamling
<i>Entreprenör:</i>	Byggcompaniet i Mälardalen AB
<i>Antikvarisk medverkan:</i>	Västmanlands läns museum Sara Bäckman Karlskatan 2 722 14 VÄSTERÅS Tele: 021-39 32 22

– en del av Landstinget Västmanland

Västmanlands läns museum, Karlsgatan 2, 722 14 VÄSTERÅS
Tele: 021-39 32 22 · E-post: lansmuseet@ltv.se
Hemsida: www.vastmanlandslansmuseum.se

ISSN 1651-7342
ISBN 978-91-87828-26-3